

Duna-ági Híradó

A TARTALOMBÓL:

A Területi
Bizottság
új vezetősége

•

Vagyon-
mérlegünk:
9,3 millió

•

Bővítik
Makadot

•

Fogási
eredmények

•

Sok
vagy kevés?

•

Süllő- és dévér-
vizsgálatok

•

Vízínövények

•

A tassi
„menetrend”

•

Amur, busa

1974

2

KIADJA A MOHOSZ SOROKSÁRI-DUNA-ÁGI TERÜLETI BIZOTTSÁGA

Az 1973. évi Duna-ági fogási eredmények összehasonlító táblázata

Az itt bemutatott táblázat a Híradónkban halfajtánként és mázsánként közölt kimutatás alapján készült.

Az 1. sz. tábla

a kerekén 200 000 kat. holdnyi, az ország összes természetes vizeiben elért teljes horgászfogást hasonlítja össze a Duna-ági eredményekkel, azon az alapon, hogy az 3700 holdnyi kiterjedésével 2⁰/₀-át képezi az ország természetes vizeinek és, hogy rajta az összhorgászok 10⁰/₀-a horgászik. A 2⁰/₀-nyi vizen a 10⁰/₀-nyi horgász az összfogás 24⁰/₀-át fogta.

A 2. sz. tábla

azt mutatja, hogy a Duna-ágon kívül, kizárólagos horgász kezelésben levő vizeken zsákmányolt halak összmenyisége hogyan aránylik százalékosan a mi eredményeinkhez. Figyelembe kell venni azt is, hogy a Duna-ági horgászok által más vizeken fogott halak nem szerepelnek a Duna-ági eredményekben.

Igen figyelemre méltóak ezek az adatok: Nincsenek pontos számok arról, hogy a kizárólag horgász-vizeken hány horgász horgászik legalább olyan állandó jelleggel, mint teszik azt a Duna-ági horgászok.

Nem sokat tévedhetünk akkor sem, ha azt állítjuk, hogy kb. kétszer annyian horgásznak a többi kizárólagos horgászvizeken, mint amennyi a Duna-ági horgászok száma.

Ilyen alapon a Soroksári-Duna-ágot és egységes vízrendszerét — nagysága és mély vize miatt pontyra nem is olyan ideális lehetőségeit tekintetbe véve — az ország,

de ismerve a külföldi viszonyait is, talán Európa legjobb horgászvizeinek ítéltetjük.

Mivel a Duna-ág Magyarországnak a Balaton után második legnagyobb zárt vízterülete, természetes, hogy vannak olyan sokkal kisebb kiterjedésű, jobban lehalászható és ezzel belteresebben kezelhető horgászvizek, ahol kisebb mértékben ugyan, de még jobb horgászati eredményeket is lehet teremteni.

Most pedig lássuk a fentieket alátámasztó táblázatot:

Hal	① Az összes természetes vizekből a horgászok által a Duna-ágban kifogott halak százalékaránya 0 ⁰ / ₀	② A Duna-ágon kívüli kizárólagos horgászvizeken elért fogás a Duna-ághoz viszonyítva 0 ⁰ / ₀
Ponty	18	31
Csuka	12	23
Süllő	15	70
Harcsa	18	58
Balin	24	51
Egyéb	28	51
Összesen:	24	58

Elveszett igazolványok, engedélyek pótlása

Igen sokan fordulnak Területi Bizottságunkhoz azzal a kéréssel, hogyan lehet pótolni az elveszett, megsemmisült horgásziratokat, mint például 1. az állami horgászjegyet, a több évre szóló keményfedelű horgászigazolványt; 2. a Balatonra, HTSZ, vagy horgászvizekre érvényes éves területi engedélyt.

Ezek azok az iratok, engedélyk, melyeket elvesztés, megsemmisülés esetén feltétlenül pótolni kell.

Mindannyian kerülhetünk ilyen helyzetbe. Megkönnyíthetjük a pótlás gondját, ha ezeknek az iratoknak a számát feljegyezzük. Ennek alapján még a nagy létszámú egyesületeknél is azonnal meg lehet találni az adatokat.

Általában annál az egyesületnél kell kérni a pótlást, ahol az igazolványt, engedélyt kiállították. A keményfedelű igazolvány ára 10.-Ft. Az éves területi engedély pótlásáért nem kell fizetni semmit, ha tudjuk annak számát. A nem saját egyesületi vízterületre szóló engedélyk pótlását az egyesületnek is írásban

kell kérnie és így a pótlás legalább egy hét időt vesz igénybe.

Az idegen vizekre szóló területi engedélyk pótlását is legjobb az anyaegyesületnél írásban kérni.

Védjük halainkat!

Mint lapunk más helyén közöljük, az idén — szeptember elején — már kihelyezzük a Makádi Tógazdaságban termelt halainkat, mert a tavakat átépítjük. Felhívjuk az egyesületek és az egész tagság figyelmét arra, hogy a korai kihelyezés következtében halaink igen nagy veszélynek vannak kitéve, még méreten alul áldozatul eshetnek a lelkiismeretlen horgászoknak. A múlt évben — októberben — történt az ivadék kihelyezése, mégis sok horgászt értek tetten, méreten aluli halak fogásán. Ezért természetesen szabálysértési és fegyelmi eljárás indult ellenük.

Mindenkinek érdeke a halak megvédése, ezért kérjük az egyesületeket, szervezzék meg társadalmi aktívák segítségével a fokozott őrködést, nehogy illetéktelen személyek, vagy lelkiismeretlen horgászok a pontyokat kicsi korukban kiszedjék.

Szeptember 2-tól, a kihelyezés első napjától október 2-ig vagyis egy hó-

napig a varsások nem rakhatják le varsáikat a kihelyezett pontyok védelme érdekében.

Sok rossz címet kaptunk

A Híradó első számának kiküldése után sok példány érkezett vizsza „Címzett ismeretlen” jelzéssel: Ugyanakkor sok horgásztársunk telefonon és írásban panaszolta, hogy a lapot nem kapta meg.

A szerkesztőség a lap szétküldéséhez a címetek készen kapta meg az egyesületektől, ahol azt a címet írták fel, ami a horgászigazolványban szerepel.

Mivel a horgászigazolvány csak a személyazonossági igazolvánnyal együtt érvényes, nagy kellemetlenséget okozhat az ellenőrzésnél, ha az igazolványokban szereplő lakáscímek nem egyeznek. Saját érdekében mindenki nézze meg és egyeztesse a címeteket! Eltérés esetén a kiállító egyesületnél kérni kell a kiigazítást.

Mostani számunkhoz új címetek kértünk az egyesületektől. Reméljük, hogy a címetek mind pontosak lesznek. Hangsúlyozzuk, hogy a szerkesztőség azt a címet adja át a hírlapkézbesítő irodának, amit az egyesületektől kapott, azok helyességéért tehát felelősséget nem vállalhat.

A SOROKSÁRI-DUNA-ÁGI TERÜLETI BIZOTTSÁG TISZTÚJÍTÁSA

Harminc egyesület ● Vagyonmérleg: 9,3 millió ● Munkaterv

A már sokféle intézőbizottság működése és hasonló elnevezése miatt zavar állt elő. Ezért a Szövetség az eddigi intézőbizottság elnevezést Területi Bizottságra változtatta. Az újonnan elnevezett Soroksári-Duna-ági Területi Bizottság 1974. február 9-én tartotta ülését és a Szövetség által már több alkalommal a napirendről levett tisztújítást végrehajtotta. Megválasztotta az új vezetőséget, amelynek tagjai:

Elnök:	Rékasi Béla (Ráckevei HE)
Alelnök:	Klotz Mihály (Gázművek HE)
Titkár:	Berényi János (Neptun HE)
Gazdasági felelős:	Dr. Schrenckh Pál (Ráckevei HE)
Ellenőrző-bizottság:	Zengő Miklós (Kinizsi HE) Zöldhelyi Mihály (MÁVAG HE) Bajor Béla (Petőfi HE)
Versenyfelelős:	Bonyhády József (BSE HE)
Oktatási és ifi. felelős:	Nyerges Béla (MÁVAG HE)
Vezetőségi tagok:	Ihos János (Belügyi HE) Keszthelyi Antal (Vörös Csillag HE) Rádi István (Csepel Vas- és Fémmű HE)

Szervezeti változás csak annyiban történt, hogy a Dunavecsei HE-et, valamint a 23. Áll. Ép. Ip. V. HE-et területi bizottságunkhoz, míg az Operaházi Dolgozók HE-et a Balatoni Területi Bizottsághoz csatolták.

Területi Bizottságunk egységes vízrendszerén a TB kötelékében 30 egyesület működik.

Már az új vezetőség számolt be a Területi Bizottság 1974. április 8-án tartott ülésén, amelyen a Pest megyei Tanács képviselőjében megjelent *Billédi Ferenc* halászi felügyelő. A vízrendőrséget *Takács* főtörzsőrmester, a Szövetséget *Erdélyi Elek* főkönyvelő képviselte. A Területi Bizottság tudomásul vette és elfogadta többek között:

— a Duna-ág hajózó útjának kitűzésével kapcsolatos tájékoztatót, amely szerint az újonnan megjelenő vízi-

KRESZ írja elő az út kitűzését, amelynek költségeit az állam viseli;

— a stégek építésével kapcsolatban a vízügyi igazgatóság által kiadandó egységes eljárásról szóló tájékoztatót;

— az 1973. őszi halasításról, az 1974. évi termelési előkészületekről, az 1973. évi halfogási eredményekről, a Ráckevei Halkeltető Állomásról, a szigetbecsei telepről adott tájékoztatót;

— a halfogó-versenynek június 2-án a Francia-öbölben való megtartását;

— a Területi Bizottság ifjúsági táborának július 1—10-e közötti időben Tasson való megtartását.

Több más időszerű kérdéssel is foglalkozott a Területi Bizottság. Külön tárgysorozati pont volt az 1973. évi zárószámadás és vagyonmérleg tárgyalása. A teljes részletességgel kidolgozott és az ellenőrök által felülvizsgált zárószámadást 3,5 millió forinttal, a vagyonmérleget 9,3 millióval fogadta el a Területi Bizottság és a felelős számadóknak a felmentvényt megadta. A TB jóváhagyta az 1974. évre készített munkatervet, amely felöleli a központ, a Makádi Tógazdaság, a Ráckevei Halkeltető Állomás, a Szigetbecse-i telep feladatait.

A Területi Bizottság külön foglalkozott a Makádi Tógazdaság 1974. évi lehalaszásával. A teret az átépítési és bővítési munkák miatt szeptember 15-ig a kivitelező vállalatnak szárazon át kell adni. Ezért a lehalaszást szeptember 2-án meg kell kezdeni.

A Területi Bizottság külön felkérte az egyesületi képviselőket és rajtuk keresztül az egész tagságot, hogy a korai lehalaszás miatt a kihelyezett halállományt fokozott mértékben védje meg.

A Területi Bizottság új vezetősége egyik fő feladatának tűzte ki az ellenőrzés alapos megszervezését a főfoglalkozású halőrök és a társadalmi ellenőrök segítségével. Ehhez segítséget nyújt *Billédi Ferenc* Pest megyei és *Asbóth Géza* Bács megyei halászi felügyelő, akik a társadalmi ellenőröket lehetőleg a lakóhelyükhöz közel eső helyen oktatásban részesítik és egyúttal esküt tételnek velük, valamint társadalmi ellenőri igazolvánnyal látják el őket. Ezzel a társadalmi ellenőrök is hatósági közegek lesznek.

A HORGÁSZOK kérdezték, a HÍRADÓ válaszol...

Mikor lehet a horgászfelszerelést elkobozni?

Mikor lehet a helyszínen bevonní az állami horgászjegyet, területi engedélyt?

Az állami horgászjegyet csak a területileg illetékes halászi felügyelő, a megyei tanács mezőgazdasági osztálya, illetve annak felettes szervei vonhatják be.

A területi engedélyt súlyosabb szabálysértés vagy fegyelmi vétség esetén a hatósági halóri, társadalmi halóri (ellenőri) igazolvánnyal rendelkezők azonnal bevonnhatják. Az elvett területi engedélyt a horgász csak a szabálysértési eljárás és a fegyelmi bizottság döntése, illetve az eltöltési idő lejártá után kaphatja vissza. Indokolt esetben javaslatot kell tenni az állami horgászjegy bevonnására is.

Lehet-e személyi motozást eszközölni?

Amennyiben alapos gyanú merül fel, hogy méreten aluli vagy engedély nélkül fogott halat rejtettek el, a hatósági ellenőrzési igazolvánnyal rendelkező halőrök, társadalmi ellenőrök átkutathatják a gyanúsított járművét, a vízpart közelében levő sátrát, hátizsákját stb., ha azt előzetes felkérésre az illető önként nem hajlandó megmutatni.

Végül közöljük még, hogy a hatósági ellenőrzési igazolvánnyal rendelkező halőrök, társadalmi ellenőrök jogosultak a legközelebbi rendőrszobában, tanácsi szervnél igazoltatásra előállítani azokat a halászi tevékenységet folytató személyeket, akik felszólításra nem hajlandók magukat igazolni.

Orvhorgászat esetén nemcsak lehet, hanem el kell kobozni a halórnek, társadalmi ellenőrnek a horgászfelszerelést akkor is, ha azt az orvhorgász legális horgásztól kapta kölcsön. Ilyenkor természetesen az illető horgász ellen is fegyelmet kell indítani.

Az értéktelen horgászeszközt (nád, fáról vágott bot, stb.) meg kell semmisíteni. Az értékesebb felszerelést — a körülbelüli érték feltüntetésével — átvételi elismervény ellenében kívánságra át lehet adni az egyesületnek vagy tanácsi szerveknek.

Állami horgászjeggyel rendelkező szabálysértőtől nem szükséges a felszerelést elkobozni, csak részletezni kell a feljelentésben, hogy milyen horgászeszközzel követték el a szabálytalanságot.

TAVALYI EREDMÉNYÜNK: sok?

**A Duna-ág még a legjobban kezelt
kizárólagos horgászvizek között is
élen jár az egy főre vagy egy holdra eső
évenkénti telepítési eredményeivel.**

Az egyes vizek telepítési adatai és az ott elért horgászeredmények nyilvánvalóan szoros kapcsolatban vannak egymással. Az egyes vízterületek haltáplálékbazisa (természetes hozama) egymagában is elég számottevő különbséget hozhat a fogási eredményekben. Ezek az eredmények azonban messze elmaradnak az okos, ésszerű, a vízterület adottságaihoz legjobban alkalmazkodó mennyiségi és minőségi telepítésektől várható többlethozamoktól.

Különösképpen vonatkozik ez a belterjesen kezelhető zárt vizekre, amilyen a mi Duna-águnk is.

Híradónk első számában részletes beszámolót adtunk a Duna-ági őszi telepítésekről. Most az 1973. évi fogási eredményeinket kívánjuk részletesen ismertetni.

Ez az ismertetés önmagában nem sokat mondana, ezért a jobb összehasonlítás és összehasonlítás lehetőség érdekében az 1972. évi eredményeket, valamint a balatoni és az összesített horgász fogási eredményeket is közöljük.

Kimutatjuk továbbá területi arányban százalékosan feldolgozott összehasonlító fogási eredményeinket.

szerepeltek a Duna-ági eredményekben és talán először kellett volna említeni, hogy százalékos arányban több fogási napló érkezett be 1973-ban, mint egy évvel azelőtt. Az addig érvényben volt, nemeshálfajtákra vonatkozó évi 40 kg-os fogási korlátozás is megszűnt 1973-ban.

Ezek mind olyan körülmények, amelyek azt mutatják, hogy a horgászok által beírt adatokból összesített végeredményben mutatkozó 25%-os fogási emelkedés csak kismértékben köszönhető a Duna-ág halállománya növekedésének.

A Duna-ágban igen kevés a vándorhorgász. Valamivel minden évben emelkedik horgászkerécsi normánk is. Nem lettünk azonban egyszerre szentek. Ezzel ne is álltassuk magunkat. Az az igazság, hogy főleg a dévérfogásból sok kimarad a naplóból. „Egy-két darab, ezt nem is érdemes beírni” — mondjuk. De ha ezt az egy-két darabot tízezerrel beszorozzuk, már vagonnyi lehet a jóhiszeműen kimaradt hal. Horgászaink 13%-a nem adta le a fogási naplót. Nagyon kevés horgász méri le a halat, a többség csak „saccolja”, csak a rekord-daraboknál vesz magának fáradságot és megy a szomszédba vagy máshová mérlegért. Az elmondottak is eléggé bizonyítják, hogy a bevezetőben soknak ítélt kilenc és fél vagon múlt évi többletfogás a valóságban még több volt, illetve az elmúlt évek eredményei is nagyobbak voltak, mint amennyit hivatalosan kimutattunk.

Hogy mégis megközelítsük a legjobb számítási módot, egy olyan egyesület fogásait kellett megvizsgálni, amelynek a Duna-ágban több vízterülete is van és aránylag sok taggal rendelkezik.

Ezért a Csepeli Egyesület fogási eredményeit elemeztük. 2700 tagjuk a Duna-ágban a legfelsőbb szaka-

Kimutatás a horgászok által 1972-ben és 1973-ban 1. az ország összes természetes vizein (HTSZ- és MOHOSZ-vizek), 2. a Balatonon és 3. a Soroksári-Duna-ágban és vízrendszerén zsákmányolt halakról, a súlyt mázsára kerekítve; a kerekítés és a kecsge, márna részleges elhagyása miatt az összesítésben elhanyagolható eltérés lehetséges.

Halfajta	1.		2.		3.	
	Összes vizek (200 000 hold)		Balaton (100 000 hold)		Duna-ág (4 000 hold)	
	1972	1973	1972	1973	1972	1973
Ponty	4 886	5 760	848	970	682	900
Süllő-kőszüllő	688	934	133	156	93	149
Harcsa	472	518	19	22	38	78
Csuka	1 228	1 207	63	57	68	100
Balin	250	301	49	63	45	60
Kecsge	42	49	—	—	—	—
Márna	190	249	—	—	—	—
Amur	102	243	2	3	1	82
Egyéb	5 500	7 147	514	675	1 380	1 891
Összesen:	13 545	16 636	1 708	2 052	2 309	3 261

Ha csak a számszerű adatokat nézünk, az egyévi Duna-ági emelkedés — 952 q, kilenc és fél vagonnal több hal — óriási eredménynek látszik. Nem volna helyes és érdekünket sem szolgálná azonban, ha ezt az ered-

ményt önelégülten, nem a realitás talajáról közelítenénk meg. Ezért megírjuk, hogy a létszám az elmúlt évben 90%-kal emelkedett, az egységes vízrendszerhez tartozó csatornák eredményei 1972-ben csak részben

kevés? kielégítő?

szon, a szigethalmi középső és a dömsödi alsó szakaszon horgászik. Válogatás nélkül, ahogyan beérkezett, más-más helyről több százas csoportot vizsgáltak át és így állapították meg az évi fogási átlagot. Az egy főre jutó fogási átlag 33 kilóra nőtt. A többségükben csak a nyári 2—3 hónapban (akkor is egy bottal) horgászó ifik eredménye 18 kiló volt.

Az egy főre jutó átlag-emelkedés az elmúlt évben tehát 25% volt.

Több más egyesület eredményeit vizsgálva az eltérés minimális, 23—27%-nyi emelkedést mutattak ki.

Főhalunk, a ponty eddigi legjobb eredménye 751 q volt 1970-ben. Az elmúlt év ezt az eddigi rekordot is túlszárnyalta 150 mázsával. Süllőben (benne van a kősüllő is) 50, harcsában több mint 100, csukában 40, balinban 18 százalékos az emelkedés.

Általában Ráckeve-től felfelé emelkedett jobban a nemeshalak fogása, elsősorban vonatkozik ez a pontyra. Ez azonban természetes is. A ponty-nak nem élettere az 5—7 méteres, sőt még mélyebb víz. Legjobban szereti a 2 méter körüli vizeket, mert azokat a fő táplálkozási időben teljesen át-süti, átvilágítja a nap sugara. Ezek a területeken terem a legtöbb természetes táplálék.

Amíg a felsőbb vizek, a tulajdonképpeni pontyos területek nagyon szennyezettek voltak, a pontyok, süllők leginkább megmaradtak az alsóbb, kevesebb táplálékot kínáló, de kevésbé szennyezett területeken. Örvedetes, hogy ma már minőségi vizsgálatok is mutatják, hogy a legfelsőbb területeken is sokkal kisebb-mérvű a szennyezés.

A pontyok természetesen vermelni késő ősszel lemenni az alsóbb szakaszokra és ott maradnak mindaddig, amíg a víz felmelegedése eléri a 10 fokot is.

Ebből az a tanulság, hogy a mélyebb vizeken a késő őszi és a tavaszi időben kell pontyra horgászni. Ezt igazolják az idej melege tavaszi napok igen jó fogásai is ezeken a mélyvízű területeken.

A Csepeli, a Petőfi és a Neptun H. E. fogásából kiemelve feljegyeztünk néhány kiemelkedő eredményt.

Csepel Vas- és Fémművek H. E.-ből:

	Ponty kg	Süllő kg	Dévér kg
Czank András	64,5	17,0	53,0
Prekop Imre	40,0	4,7	192,0
Katzirz József	72,0	20,0	101,0
Károlyi László			334,0

Petőfi H. E.-ből:

Ponty: Bátori János 102,3, Mogor János 80,7, Horváth János 75,5.

Dévér: ifj. Patai István 296, Eckmann Mihály 183, Zakár Károly 152 kg.

Neptun H. E.-ből:

Ponty: Schumerics Ferenc 88, Topita József 80, Csányi Egon 58 kg.

Balin: Csia Ferenc 31, Futó Tibor 29, Kárpáti György 18 kg.

Harcsa: Szentirmai László 86, Topita József 36, Csia Ferenc 27 kg.

Süllő: Futó Tibor 30, Molnár Gusztáv 26 kg.

Csuka: Biró László 30, Balogh István 10 kg.

Dévér: Szélinger Jenő 443, Juhász Béla 254, Héjja István 252 kg.

Vannak, akik ugyanezek a vizeken panaszkodnak, mert keveset fogtak. Lehet, hogy rossz időt fogtak ki sorozatosan, de lehet, hogy egyszerűen nem is tudnak jól horgászni. A tudás is sokat számít. Ahol ennyi halat fogott nem egy, hanem több horgász is, ott a közepes tudásúaknak is jut elég hal.

Végeredményben az összes csökkentő körülmények figyelmen kívül hagyásával, a leadott fogási naplók alapján kiszámított egy főre jutó 28 kg-os átlagfogással is meg lehetünk elégedve, hiszen ennél a súlynál a természetesen sokkal kevesebbet fogó ifik naplói is benne vannak.

B. J.

Fontos: OLVASSUK EL!

Ez év január elseje óta megváltozott a vízijárművek bejelentésével kapcsolatos hivatalos eljárás.

A motor nélküli evezős csónakot, ladikot semmiféle kötelezettség nem terheli. Ugyanez vonatkozik a 250 köbcentiméter alatti oldal, far vagy beépített motorokra is. Az ennél nagyobb motorok és azok hajóteste, csónak, ladik és dereglye műszaki vizsgára kötelezett.

A vizsgára nem kötelezett vízijárművek belső oldalán egy táblát kell elhelyezni, feltüntetve a tulajdonos nevét, lakcímét, a vízijármű tárolási helyét és a szállítható személyek számát.

Fontos, hogy a vízijármű oldalára a feltüntetett teljes terheléssel (egy személy 80 kg súllyal számítandó) legalább harminc és fél centiméterre kiemelkedjék a vízből.

A korábban szerzett vízijárművel igazolvány, amelyben a „motor” szó alá van húzva, újabb vizsga nélkül 250 köbcentiméternél erősebb motorok vezetésére is feljogosít.

Elvesztett vagy talált vízijárművekkel kapcsolatos bejelentést a Budapesti Vízügyirendészeti Orshöz (1056 Bp., Belgrád rkp. 7—9.) kell eljuttatni.

SÜLLŐ- ÉS DÉVÉRKE SZEG VIZSGÁLATOK

A DUNA-ÁG halgazdálkodásával már sok fórumon foglalkoztak, tudományos és gyakorlati szakkörökben egyaránt. A MOHOSZ Soroksári Duna-ági Területi Bizottsága kezdeményezésére a fogási színvonal emelése érdekében összehangolt tudományos felmérések, kutatások kezdődtek a területen. Vizsgáltuk többek között a süllő táplálékát és a dévérkeszegek növekedését a Duna-ágban. A vizsgálat eddigi eredményeiről szeretnénk tájékoztatást adni.

Az 1973. évi vizsgálatokat tapasztalatszerző, tájékoztató jellegű felmérésnek szántuk, amelyet ezévből szélesebbkörű és átfogóbb tudományos feltárás követne. Ezt a munkát a vizsgálatok gyakoriságának sűrítésével, több egyedre vonatkozó felmérés bővítésével, a probléma több irányú tudományos megközelítésével kívánjuk elvégezni.

A süllőállományt és annak táplálkozását a horgászok által fogott minták és közölt adatok alapján vizsgáltuk. A közölt adatokból kitűnik, hogy a kifogott süllők 30%-a 80 dkg alatti, többségük (43%) 80–160 dkg között mozgott és 27% e súlykategória feletti.

A konzervált állapotban beküldött gyomrokat a kipreparálás után alapos vizsgálat alá vettük. A boncolás után a gyomrok 37%-nál egyértelműen megállapítható volt a teljes üresség, 8%-ban találtunk kevés pépszerű masszát és 13%-ban sok pépet, hús és csont maradványt az emésztés előrehaladott stádiumában. Meghatározható állapotban lévő halat a gyomrok 42%-a tartalmazott.

A táplálékhalakról a gyomortarta-

lom vizsgálat alapján megállapítottuk, hogy nagyon szűk faji skálán belül mozogtak. Ez részben azzal is magyarázható, hogy a horog, mint fogóeszköz, szelektáló jellegű. Ezért a jövőben más gyűjtési módra is módot kellene találni. Így a gyomorban talált keszegfélékről pl. nem tudjuk, hogy a meghatározott egyed a süllő saját „szerzeménye”, vagy a horgász csalihal. A süllőgyomrokban 13%-ban talált keszegféléket e szempont figyelembevételével kell értékelni.

A TÁPLÁLÉKHALAK közül a kűsz részaránya a legmagasabb: 19%. Ezt követi a ponty 7%-os előfordulással, kis mennyiségben a naphal is előfordul (3%-ban).

A süllőgyomor általában 1–2 db táplálékhalat tartalmazott, amelyek nagysága 3–7 cm között mozgott. Ezekből az adatokból még nem vonhatunk le következtetést; mint említettük, előzetes felmérésnek szántuk és további vizsgálatokat tervezünk.

A Területi Bizottság rendelkezésünkre bocsátotta több száz dévérkeszeg pontos testméret adatát az egyedhez tartozó pikkelymintákkal, abból a célból, hogy a növekedés ütemére próbáljunk választ adni. A dévérkeszegek gyűjtési helye a Soroksári-Duna-ág és összehasonlítás céljából a Nagy-Duna volt. Az adatgyűjtés, a pikkelyminta vétele mindkét élőhelyen azonos módszerrel történt, a feldolgozást is azonos metodikával végeztük, hogy a kapott eredmények összehasonlíthatók legyenek.

Az itt közölt táblázat, amely a két élőhely dévérkeszeg állományának

átlagos teljes testhosszúságát és átlagos súlyát mutatja az életkorral összefüggésben, egyértelműen megmutatja, hogy az azonos korú egyedek a Nagy-Dunában a növekedésben alul maradnak. Összességében a növekedési ütem mindkét élőhelyen elég lassú; ennek okára tudományos magyarázatot csak akkor tudunk adni, ha alapos állomány felvételt végzünk, amelyet összekapcsolunk kémiai és biológiai vizsgálatokkal is.

Ha az életkor százalékos megoszlását vizsgáljuk, szembetűnő, hogy a Duna-ág dévérkeszeg állományának 12,3%-a hároméves, ennek a korosztálynak előfordulása a Nagy-Dunában 45%. A négyéves korcsoport képviseli a Duna-ágban az állomány zömét 54,1%-kal, ez a hányad a Nagy-Dunában 47%. Az ötéves dévérkeszegek mindkét vízben csökkenő mennyiségben fordulnak elő, de a Duna-ágban így is magas az előfordulási arány: 22,3%. Ezen a vízen elég gyakori a 6–7 éves korú példány, az állomány 11,3%-át teszi ki.

A DUNA-ÁG és környékének rohamos üdülotelepi fejlődése új helyzetet teremt, az ebből adódó követelményeket minden területen színvonalasabban kell kielégíteni, így az egyre nagyobb társadalmi jelleggel bíró horgászigényeket is. A sok oldalról jelentkező igények kielégítéséhez pedig körültekintő és összehangolt, kellő mélységű hidrológiai, hidrobiológiai és ichtológiai vizsgálatokra van szükség.

Dr. Papp Károlyné

Dévékeszeg testméreteinek alakulása az életkorral összefüggésben

Élőhely	3 éves		4 éves		5 éves		6 éves		7 éves	
	hossz cm	súly dkg	hossz cm	súly dkg	hossz cm	súly dkg	hossz cm	súly dkg	hossz cm	súly dkg
Soroksári-Duna-ág	21,7	21,8	24,5	32,1	25,8	39,2	28,2	44,1	27,0	49,8
Nagy-Duna	19,8	15,1	22,7	23,0	21,5	40,0	24,0	55,0	—	—

MEGJEGYZÉSEK

dr. Papp Károlyné cikkéhez

Első számunkban Antos Zoltán ismertette a Duna-ág jobb, az adott körülményekhez és kívánásokhoz jobban igazodó halgazdálkodása érdekében bevezetendő vizsgálatok szükségességét, fontosabb munkaköri megoszlását és módszerei lehetőségeit.

Ezek a vizsgálatok sok pénzbe kerülnek és több évig tartanak. Hogy az éves vizsgálatok minden évszakra kiterjedhessenek, azok tulajdonképpen ez év közepén indulnak be. Mivel a vizsgálatok a fővároshoz igen közel fekvő és most már hivatalosan is üdülőterületté nyilvánított Duna-águnkra és annak környékére terjednek ki, azok nem kizárólag halcentrikusak, hanem a vízzel kapcsolatos összes és talán még a hálnál is fontosabb üdülési, fürdési, környezetvédelmi és nem utolsósorban az ivóvíz kérdéseinek problémáira is vonatkoznak, kiegészítve a halélettant, a halbiológia és a vízháztartás vizsgálatával is.

● Gyomortartalom, pikkely ●

A vizsgálatokat állami pénzen az egyes kutatási és vizsgálati témákban legnagyobb jártassággal rendelkező intézetek végzik.

A vizsgálatok sokrétűsége és a terület nagy kiterjedése miatt végleges eredmény rövid időn belül nem várható. Remélhető azonban, hogy a végeredmény reményeinket beváltva választ ad majd mindazokra a kérdésekre, amelyek a továbbfejlesztés érdekében felmerülnek, de azok megoldására kielégítő választ idáig nem kaptunk.

A vizsgálatban való részvételét a Szarvasi Halkísérleti Intézet is felajánlotta. Vállalta, hogy az intézet munkatársai Ribianszky Miklós, az O.H.F. igazgatója vezetésével elvégzik a Duna-ág ügyeit intéző Területi Bizottság és a Duna-ági önkéntes „normaellenőrök” által begyűjtött pikkelyek és gyomortartalmak vizsgálatát.

Papp Károlyné a tassi alsó és felső vizen 1973 tavaszán befogott, megjelölt és az adatok rögzítése után visszabocsátott dévérek pikkelyeinek vizsgálatát végezte el.

A gyomortartalom vizsgálatát a normaellenőrök által az 1973. évi horgászérvadban fogott süllők egy részére vonatkozik. Sajnos, a normaellenőrök elég kevés gyomrot adtak le. Ahogy jelentésükben írták: azért, mert a fogott süllők gyomra általában üres volt.

Ezúton is felhívjuk horgásztársaink figyelmét arra, hogy az általuk üresnek ítélt gyomorban is találhatnak kutatók olyan félig megemésztett maradványokat, amelyekből általuk biztosan megállapítható, hogy azok milyen táplálékállatok maradványai. Ezért kívánatos az ilyen „üres” gyomrok begyűjtése, illetve leadása is.

● Nyolcszor több dévér ●

Ahhoz, hogy egy tudományos kutató, dr. Papp Károlyné által közölt vizsgálatok és eredmények alapján a

Nagy-Duna és a Duna-ág dévéreinek növekedésével kapcsolatban hivatalosan nyilatkozzon, ismerni kellene a két víz dévérállományának azonos nagyságú vízterületre eső számát, sűrűségét és főleg évjáratonkénti egyedszámát. Ez volna a minimális ismereti igény, de nemcsak ezt, hanem a megközelítő pontosságú adatokat sem ismerjük. A beindult vizsgálatok céljai között is az egyik legfontosabb az, hogy a Duna-ág halállományát mennyiségileg és minőségileg is a lehető legjobban felderítsük. Nagyon fontos még a különböző halfajták, talán legelsősorban a dévérállomány évjárat szerinti egyedszám pontos ismerete.

Mi, horgászok, inkább gyakorlati vonatkozású ismereteinkkel, mindkét Dunán folytatott több évtizedes horgászatunk eredményei, egymás közötti vitáink alapján igen hasznos következtetéseket vonhatunk le dr. Papp Károlyné vizsgálataiból is. A lapunk más helyén közölt összehasonlító táblázatból és az összesítő mennyiségi kimutatás adataiból is kitűnik, hogy a Duna-ágban ugyanakkora területen hatszor-nyolcszor annyi dévért foghatunk, mint az ország bármelyik más vízterületén. Még ezek között sem a legjobb a Nagy-Duna Adony körüli szakasza.

Európában biztosan nincs még olyan édesvízi terület, ahol az év minden szakaszában annyi dévér tartózkodna, mint a Duna-ág bármelyik szakaszán. Ki hallott már arról, hogy egy 3000 holdas vízből kizárólag horoggal 20 vagon dévért lehessen kifogni? Márpedig biztos, hogy a tényleges dévér-fogás magában a Duna-ágban kb. ennyi volt.

● Több és pontosabb adatot ●

Dr. Pappné vizsgálata megmutatja, hogyan haladják túl növekedésben a Duna-ági dévérek a nagy-dunaiakat, a sokszorosan nagyobb sűrűség dacára. Több és pontosabb összehasonlítási adat alapján még érdekesebb és hasznosabb következtetéseket lehetne levonni.

Reméljük, hogy a vizsgálatok befejezése után nemcsak ebben, de a fontosabb kérdésekben is módjukban lesz tudományos embereinknek is álláspontjuk kifejtésére.

Megjegyzéseinknek az volt a céljuk, hogy a vizsgálatokról is tájékoztatást adjunk, másrészt bizonyosságát szolgáltsuk annak, hogy egy ilyen részleges vizsgálat is milyen érdekes és fontos adatokat szolgáltathat. Célunk volt az is, hogy ösztönözzük horgásztársainkat, hogy elsősorban a „normaellenőrök” igyekezzenek a múlt évinél még több és pontosabb adatot szolgáltatni a további tudományos vizsgálatokhoz.

Végül megköszönjük dr. Papp Károlyné munkáját és tájékoztatóját. Azon leszünk, hogy a jövőben is ellássuk elég és talán még pontosabb vizsgálati anyagokkal.

Berényi János

A SOROKSÁRI-DUNA-ÁG

Sokak kívánságának teszünk eleget és leírjuk, rajzban is közöljük a Duna-ágot és vízrendszerét.

A Duna-ág hossza Tasstól, a nagy-

dunai torkolattól a Kwassay-zsilipig 58 km. Ez a vízterület a Területi Bizottság és az egyesületek között kilométer-szakaszokra van felosztva:

0,0 — 2,0 fkm	Területi Bizottság kezelésében (tassi IV. V. és VI-os víz)
2,0 — 3,5 fkm	Postás HE
3,5 — 7,5 fkm	Neptun HE
7,5 — 8,5 fkm	Csepel HE
8,5 — 12,5 fkm	MÁVAG HE
12,5 — 15,5 fkm	Vörös Csillag és BM HE
15,5 — 20,5 fkm	Ráckeve HE
20,5 — 23,0 fkm	Petőfi HE
23,0 — 26,0 fkm	Ganz HE
26,0 — 27,0 fkm	Kinizsi HE
27,0 — 29,0 fkm	Gázművek HE
29,0 — 32,0 fkm	Vegyesüzemi HE
32,0 — 34,0 fkm	Budapesti Sporthorgászok E.
34,0 — 35,8 fkm	BKV HE
35,8 — 37,0 fkm	Föv. Csatornázási Művek HE
37,0 — 40,0 fkm	Csepel HE
40,0 — 45,0 fkm	Szigetszentmiklósi HE
45,0 — 54,0 fkm	Csepel HE
54,0 — 57,0 fkm	Gázművek HE (Francia-öböllel együtt)
57,0 — 58,0 fkm	Területi Bizottság kezelésében (Kwassay-zsilipi vízterület)

Duna—Tisza-csatorna:	Dunaharasztnál indul ki a Duna-ágból és a Sári-zsilipig terjed.
Északi Övcsatorna:	Dömsöd községnél a MÁVAG vízterületén indul ki a Duna-ágból és az Urbói-zsilipnél találkozik a XXX-as csatornával.
Kunsági Öntöző Főcsatorna:	a tassi árvédelmi töltésen vezető közút hídjába beépített zsiliptől Tass, Dunavecse, Solt községek határán át az Akasztó község feletti halastói zsilipig terjedő szakasz.
Duna-völgyi-főcsatorna:	Kakucs községtől a Sári-zsilipen át, a Borzasi-zsilip mellett a Kunszentmiklós Ke-rekegyháza közötti közút hídjáig terjedő szakasz.
XX-as csatorna:	a Sári-zsiliptől Tatárszentgyörgy községig terjed.
XXIV-es csatorna:	Dunavarsány és Bugyi községek alatt húzódik és a Borzasi-zsiliptől nem messze a XXX-as csatornába torkollik.
XXV., XXVI., XXVIII-as csatornák:	Ócsa község térségében a Dunavölgy-főcsatornába, illetve a XXV-ös, a XXVI-os csatornába torkollik.
XXIX-es csatorna:	a Sári-zsilip alatt a XX-as csatornába folyik.
XXX-as csatorna:	Alsónémedi község határában a Duna—Tisza-csatornából ered, Bugyi község mellett a Borzasi- és Urbói-zsilipet érintve Kunszentmiklós község alatt ér véget.
Szigetbecsei holtág:	Szigetbecse község északi bejáratától a falu alatt húzódik a Területi Bizottsági halastavakig.
Somlyóág, Dömsödi holtág:	Ráckevétől a Duna-ággal párhuzamosan, annak bal partján az Északi-övcatornáig a Somlyóág, innét Dömsöd község mellett a Dömsödi holtág.

A Kwassay-zsilip vízterületéről

Előző számunkban beszámoltunk a tassi vízterületekről, az ott érvényes horgászrendről, a beutalási lehetőségekről. Tájékoztatást kell adnunk még a Kwassay-zsilipnél az 57—58-as folyamkilométer között elterülő, a Területi Bizottság közös használatában és kezelésében levő vízterületről.

Ezt a területet is a Területi Bizottság kezeli, főfoglalkozású és kisegítő halórt alkalmaz. A vízterülettel kapcsolatos költségeket, a beutalható létszámkeret arányában, az egyesületek viselik. A vízterületre a víz főbérlő egyesületek naponta — az alábbiak szerint — összesen 56 horgászt utalhatnak be:

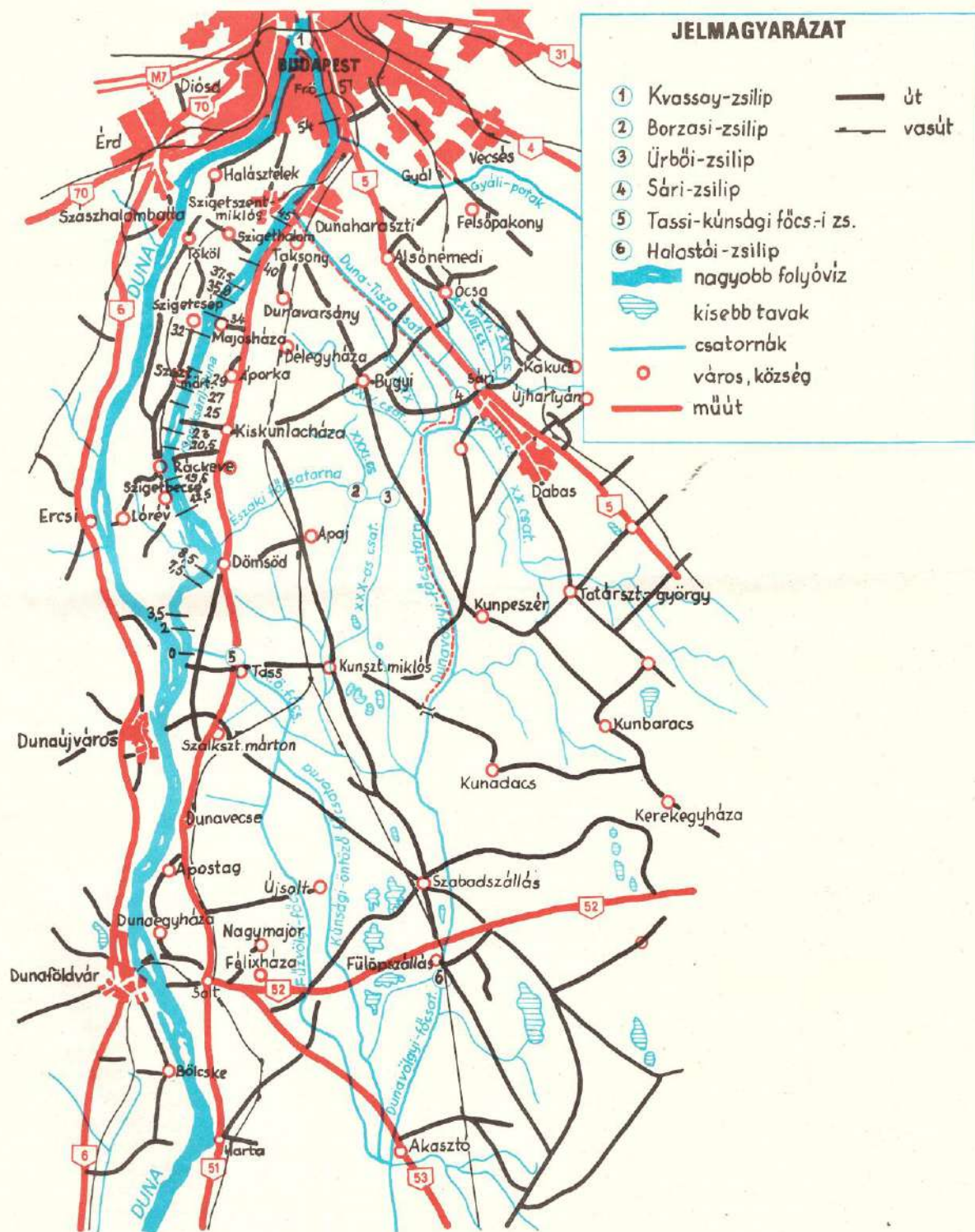
Gázművek HE	4 fő
Csepel Vas- és Fémű HE	7 fő
Szigetszentmiklósi HE	4 fő
Fővárosi Csak. M. HE	3 fő
BKV HE	3 fő
BSE HE	5 fő
Vegyesüzemi HE	2 fő
Kinizsi HE	4 fő
Ganz HE	4 fő
Petőfi HE	2 fő
Ráckeve HE	3 fő
Vörös Csillag HE	2 fő
Belügyi HE	2 fő
MÁVAG HE	3 fő
Neptun HE	4 fő
Postás HE	4 fő
Naponta összesen:	56 fő

A beutalás lehetőségeiről átmene-tileg két egyesület mondott le más egyesület javára: a Vörös Csillag HE 2 főről — a MÁVAG HE javára, a Kinizsi HE szintén 2 főről — a MÁVAG HE javára.

A vízterületen az egyesületek által beutaltak, az országos jeggyel rendelkezők horgászhatnak. Napijegy rendszeresítve nincs. A vízterületen a zsilip befolyónál csak egy bottal és egy horoggal, a magas falnál, s a többi részen egy bottal és 2 horoggal szabad horgászni. Fenekezve horgászni csak akkor szabad, ha ezzel más horgászatát nem akadályozzák. Egyébként ugyanazok a szabályok, tilalmi idők érvényesek, mint a Duna-ágon.

A beutalójegyek kiadását az egyesületek saját hatáskörükben szervezik meg.

ÉS VÍZRENDSZERE

Főfoglalkozású halőrök és társadalmi ellenőrök

Az elmúlt évben a természetes vizek halállományának fokozott védelmére hozott törvényes rendelkezés — a mezőőrökkel és vadőrökkel azonos módon — előírja, hogy az állam által halászati hasznosításba adott vizeken csak főfoglalkozású halőrök lehet alkalmazni.

A Területi Bizottság kezelésébe tartozó Kwassay- és tassi zsilip körüli vízterületeken ez eddig is így volt. Az egyesületi halőrök általában ellátták a horgásztanyák kezelésével járó munkákat is, sőt ez utóbbi töltötte ki munkaidejük nagyobb részét.

Ez év áprilisában léptek szolgálatba a főfoglalkozású halőrök. Mivel csak négyen vannak a régebbi 18 egyesületi halőrrel szemben, rájuk négyszer akkora terület ellenőrzése hárul. Az is igaz, hogy a nyáron 10 és télen 6 órai teljes munkaidejüket a halórzás tölti ki.

Az egyesületi halőrök idején is minden egyesület területén nagy létszámú (8–10 fő), horgászokból szervezett társadalmi ellenőri hálózat működött igen aktívan, jó eredménnyel.

Minden józanul gondolkozó horgász tudja, hogy a Duna-ág telepített halállományának a méretes kor megérhetését biztosítani egyedül nem lehet, sem 18 félfoglalkozású, sem 4 főfoglalkozású halőrrel.

A legtöbb egyesületben ennek megfelelően ma talán még nagyobb gondot fordítanak a társadalmi ellenőrök szervezésére, mint eddig. Sajnos, van úgy is, hogy az egyesületi vezetők azt hiszik, hogy a főfoglalkozású halőri rendszerrel a Duna-ág halállományának védelme, és ezzel az egész ellenőrzési kérdés kizárólag a Területi Bizottság feladatkörébe tartozik.

A Területi Bizottság ezúton is leszögezi, hogy a társadalmi ellenőrökre jelenleg még több feladat hárul, mint a múltban. Nekik még a főfoglalkozású halőrök ellenőrzését is el kell látniuk. Ugyanez vonatkozik a Duna-ági egyesületi vezetőkre is.

A társadalmi ellenőrök is hatósági esküt tesznek, mint a halőrök. Ellenőrzési tevékenységük alatt hatósági közegként lépnek fel és ugyanolyan védelmet is kapnak, mint a rendőrök vagy más hatósági személyek.

Minden horgásztanyán ki kell

függeszteni az egyesület társadalmi ellenőreinek névsorát. A horgászok főleg a horgászattal közvetlenül kapcsolatos kérdésekben hozzájuk is épp úgy fordulhatnak, mint az egyesületi vezetőkhez.

Minden horgásztanyán egy ellenőrzési napló van elhelyezve. A főfoglalkozású halőrök minden egyes alkalommal, amikor az egyesület területére érnek, érkezésüket és az ott esetleg tapasztalt szabálytalanságokat és ezzel kapcsolatos intézkedéseiket a naplóba bejegyezni tartoznak.

A horgászok a halőrök intézkedéseit vita nélkül kötelesek végrehajtani. Amennyiben úgy érzik, hogy a halór intézkedése szabálytalan volt, jogukban áll az ellenőrzési naplóba erre vonatkozó bejegyzést írni. (A naplókat az egyesületi vezetők állandóan kötelesek átolvasni.) Hónap végén a naplók másolati példányaít az egyesület beküldi a Területi Bizottságnak. Ott gondosan tanulmányozzák azokat és a szükséges intézkedéseket minden estben megteszik.

A főfoglalkozású halőrök csoportvezetője, aki maga is esküt tett halór, állandóan figyeli az ellenőrzési munkát. Köteles átolvasni a összes naplókat és így még a hónap vége előtt minden fontosabb eseményről jelentést tesz a TB-nek.

Nem győzzük elégszer ismételni, ha az egyesületi vezetők és horgász társadalmi ellenőrök nem a legnagyobb gondossággal végzik munkájukat, hiába van főfoglalkozású halór, csoportvezető és a legjobb szervezés. Telepített nemeshalállományunk fele sem éri el a méretes kort. Sajnos, a horgászlétszám mennyiségi növekedésével aránytalanul nő a magukat horgásznak nevező, tulajdonképpen állami jeggyel legalizált orvhorgászok száma. Ezek ellen is védeni kell halainkat.

Az egyszerű horgász nem kötelezhető arra, hogy ugyanúgy fellépjen a szabálysértők, orvhalászok ellen, mint egy egyesületi vezető, vagy társadalmi ellenőr. Az általa észlelt szabálytalanságokért azonban, ha törvényileg nem is, de horgászetikai alapon feltétlenül ő is felelősséggel tartozik.

**A Területi Bizottság
Vezetősége**

A NÖVÉNYEVŐ

Aligha akad olyan horgász, aki ne tudná, hogy az 1963-ban Magyarországra telepített növényevő halak (amur, fehér és pettyes busa) Délkelet-Ázsiában őshonosak.

Bizonyára már sokakban felmerült az a kérdés, vajon miért kellett ilyen távoli földrészről halakat hozzánk betelepíteni? Itt Európában talán nem élnek „hínárt legelő” halak? Sajnos — egy kivételével — nem találunk ilyeneket. Csupán a kis testű, gazdasági és horgászati szempontból nem jelentős piros szemű kele az, amely többé-kevésbé vízinövényeken él, de az is igaz, hogyha módját ejti, a lebegő, alsórendű rákokat és az iszapban élő állatokat is megeszi.

Mégis mi lehet az oka annak, hogy halaink nem szoktak rá a békanyálra, a hínarra? — hiszen úgyszólván mindenütt óriási tömeget képeznek.

Jól tudjuk, hogy vízinövényeink legtöbbje csak június közepén jelenik meg, majd három és fél, négy hónap múlva egyik napról a másikra elpusztul. Ehhez a rövid ideig tartó táplálékbaázishoz, „terített asztalhoz” természetesen nem alakulhattak ki halfajok. A mérsékelt övek őshonos halai, ha nem is egész éven át, de 7–8 hónapon keresztül erőteljesen táplálkoznak. Kézenfekvő, hogy az évmilliók során arra a táplálékra szoktak rá, amely hosszabb időn keresztül hozzáférhető, megtalálható: ezek pedig a zooplanktonok és az iszapban élő állatok.

A trópusi és szubtrópusi vizekben egész évben buján fejlődnek a legkülönbözőbb vízinövények. Ott a folyamatos „ellátottság” mindig biztosított. Az ottani vizekben — területegységre számítva — sokkal több halfaj él, mint pl. a mi folyóinkban, tavainkban. A trópusokon ezért a táplálékért nagyobb harc folyik, mint itt. A nagy konkurencia miatt, számos halfaj rákényszerült arra, hogy a vízinövényekkel táplálkozzon. Bármennyire is furcsán hangzik, de pl. Délkelet-Ázsiában, Közép-Afrikában és Dél-Amerikában a pontyfélék mellett, számtalan lazac-, sügér- és harcsafaj tért át a vízinövények fogyasztására. Hihetetlen számunkra, de mégis így van: élnek „legelő harcsák”!

HALAK A VIZI ÉLETKÖZÖSSÉGBEN

A hidrobiológusok már régen megállapították, hogy egy adott természetes vízben vagy halastóban — ahol kedvező a biológiai egyensúly — ott mennyiségileg a legnagyobb tömeget az egysejtű, mikroszkopikus kicsinyesű algák adják (ezek a növények festik enyhén zöldegre a vizet). Utánuk, mennyiségi sorrendben a magasabb rendű vízinövények (pl. békalencse, hínár nád stb.) következnek. Aztán a lebegő, állati plankton (pl. vízibolha, kandicsrák, stb.) találjuk a „ranglétrán”. Tovább haladva a vizek élőlényei között, az iszapban élő állatok (lárvák, férgek, csigák, kagylók, stb.) következnek. Mennyiségileg (súlyra átszámítva) halból találunk a legkevesebbet!

Ha illusztrálni kívánjuk az előzőekben ismertetett élőlények mennyiségi megoszlását, akkor legegyszerűbb egy piramist rajzolni. A piramis alján — ott, ahol a legszélesebb — helyezkednek el az egysejtű algák (mert ezek adják a legnagyobb tömeget), s a csúcsban találjuk a halakat, mert belőlük van a legkevesebb (lásd az ábrát, TÖLG nyomán).

Ezek után már gyerekjáték arra rájönni, hogy eddig csak a piramis felső részében levő, kis mennyiséget adó, lebegő zooplankton, iszaplakó állatokat hasznosították őshonos halaink. A nagy tömeget adó vízinövények ezzel szemben kihasználatlanok maradtak.

Az új halak — főleg a fehér busa és az amur — „ráépültek” e növényi bázisra. Ezáltal hasznosítanak egy olyan szervesanyag tömeget, amely hektáronként tonnaszámra rendelkezésre áll. Az új halakkal könnyűszerrel megduplázható egy-egy vízterület halhozama, anélkül, hogy külön takarmányt kellene biztosítani. De ezen kívül van közvetett haszon is. Az elfogyasztott alga vagy hínár, mint haltrágya „feltárodik” az alsórendű rákoknak és iszaplakó állatoknak, így ezek nagyobb mértékben elszaporodnak. Ezáltal javul a ponty, a compó, stb. táplálkozási adottsága is.

Horgász és hidrobiológus előtt egyaránt realitás, hogy természetes vizeink a jövőben tovább szennyeződnek, annak ellenére, hogy államunk és vízügyi hatóságaink nagy

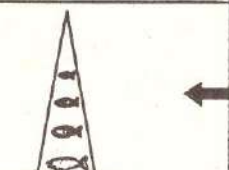
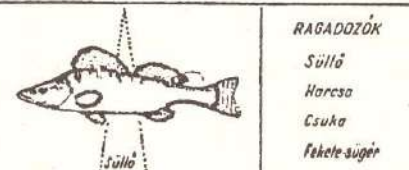

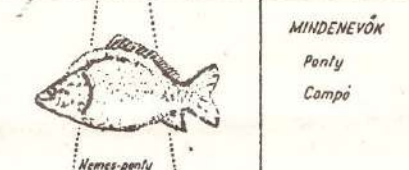
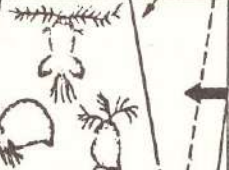
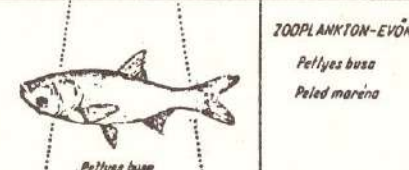

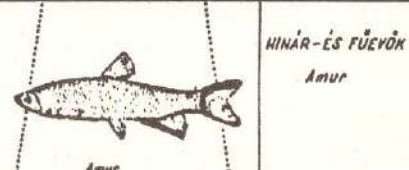

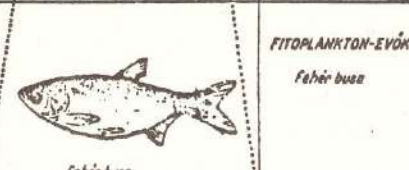
áldozatot hoznak e „civilizációs folyamat” feltartóztatására, de legalább is lefékezésére. Mi következik ebből? A folyókba, holtágakba, tavakba, csatornába jutó szennyeződés (ha csak az nem mérgező) tovább fokozza a vízinövények buja elszaporodását, inváziószerű térhódítását (lásd pl. a Balaton egyre fokozódó elhínárosodását). Mindez jelentékeny mértékben szűkíti az őshonos halak

életterét, aminek nem kevés hátrányát látja a horgász.

Ilyen adottság mellett a horgász-egyesületeknek fokozott mértékben célszerű gondoskodni a növényevő halak telepítéséről, a megnövekedett vízinövényzet ritkítása és a halak értékesítéséből származó nem csekély jövedelem miatt.

Dr. Pénzes Bethen

A KORSZERŰ TÓGAZDASÁGBAN ÉLŐ HALAK ÉS TÁPLÁLÉKUK CSOPORTOSÍTÁSA

Nº	A. TÁPLÁLÉK CSOPORTOK	B. TÓGAZDASÁGI HALAK TÁPLÁLKOZÁSI CSOPORTJAI
1.		 Süllő Harcsa Csuka Fekete-sügér
2.		 Nemes-ponty
3.		 Peltyes busa Peled maréna
4.		 Amur
5.		 Fehér busa

Az A oszlop az egyes táplálékfeleségek mennyiségét mutatja. Eszerint a halastóban legnagyobb tömeget a lebegő algák (5) adják, majd mennyiség szerint a hínár és a keményszárú növények (4), a lebegő állati szervezetek (3), a fenéklakók és a növényeken élő állatok (2), végül a takarmányhalak (1) következnek. Az új halak betelepítése előtt a halastavakban főként az 1—2. csoport és részben a 3. csoport táplálékállatait hasznosítottuk, míg az új halakkal a nagy tömeget adó szerves anyagkészletet (3—5) is kihasználhatjuk. A vastag nyíl a fő-, a vékony a mellék-, a szaggatott az időszakos táplálékot mutatja az egyes halcsoportoknál. A B oszlopban a pontozott egyenessel rajzolt háromszög az egyes halcsoportok természetes hozamon belüli arányát érzékelteti.

Halaink és a vízinövények

Természetes dolog, hogy a horgászt elsősorban a hal érdekli, illetve még szabatosabban fogalmazva, a hal megfogása, zsákmányul ejtése, hiszen ez a horgászat lényege.

Az sem szorul viszont különösebb magyarázatra, hogy a halfogás szenvedélye óhatatlanul rátereli a horgász figyelmét egyéb vízi dolgokra is, hiszen van ott minden egyéb, ahogyan mondani szoktuk: fű, fa, virág.

Nem csak érdemes, de sok mindenre kénytelenek is vagyunk figyelni, mert a hal környezetének ismerete alapját képezi mind a jó horgászvíz kialakításának, mind pedig az eredményes horgászatnak.

A sok érdekes téma közül jelenleg a vízinövényzetekkel szeretnék foglalkozni, néhány kérdést megvilágítani, amely a Duna-ág horgászait közelebbről érdekli.

Káros? Hasznos?

Allandó vita folyik a nádról, sulyomról, víz alatti hínármezőkről, szükség van-e ezekre, vagy sem, hasznosak, vagy károsak, óvjuk-e őket, vagy irtsuk-e ki? Sokféle állásfoglalást hallunk. Próbáljuk hát szakszerűen megközelíteni az igazságot.

A kérdések megértéséhez mindekelőtt azt kell tisztán látnunk, hogy az állatvilág, így a halak élete sem létezhet növények nélkül. Mégpedig azért nem, mert egyedül a növényi szervezetek rendelkeznek azzal a képességgel, hogy egyszerű ásványi anyagokból bonyolult szervesanyagokat készítsenek.

A növényi szervesanyag-gyártás, az ún. asszimiláció az alapja minden vízi és szárazföldi életnek, az élővilág anyag- és energiaforgalmának is, hiszen az asszimiláció a napfény energiájának megkötésével, koncentrációjával történik.

Ugyanez a folyamat biztosítja egyben az élet másik nélkülözhetetlen elemének, a lélegzéshez szükséges oxigénnek a termelését is.

A rendkívül sokféle növény, a mikroszkopikus méretű algáktól a száraz-

földi faóriásokig, mind asszimilál, gyártja a szervesanyagokat, raktározza az energiát és termeli az oxigént, tehát alapvetően hasznos működést végez, így elvileg minden növényre szükség van.

Miért teszünk mégis különbségeket, miért ítéljük egyiket hasznosnak, másikat károsnak? Vagy ugyanazt a növényt bizonyos esetben és helyen hasznosnak, más körülmények között pedig károsnak? A felelet egyszerű: azért, mert az ismertett alapvető működésben, az asszimilációban, annak hatásfokában is vannak különbségek, de ezen túlmenően egyéb tulajdonságokat is figyelembe szoktunk venni.

A halak fennmaradása szempontjából szinte nélkülözhetetlen, minden vonatkozásban ideálisnak minősülő vízinövényeknek a planktonalgákat tekinthetjük. Ezek a mikroszkopikus méretű, egy, vagy csak néhány sejtből álló növénykéek, amellet, hogy jó hatásfokkal termelik a szervesanyagot és oxigént, a legrövidebb úton, leggyorsabban forgalmazzák a sejtekben felépülő szervesanyagokat. Az algákkal táplálkozó állati planktonszervezetek (kerekesférgek, apró rákok stb.) közvetítésével viszonylag a legkisebb veszteséggel jut el a halakhoz a növények által termelt szervesanyag.

Ez a legrövidebb „élelmi lánc” sémája. Gazdasági megfontolásból a klasszikus pontyos halastavakban a tógazda nem is tűr meg egyéb vízinövényeket, az algavegetáció folyamatos bőségét viszont szerves, illetve újabb műtrágyák adagolásával biztosítja.

Algaszőnyeg

Más azonban egy üzemi halastó, és egy természetes horgászvíz, amelyen a Duna-ág, a maga speciális mederveviszonyaival és változatos halállományával.

A szervesanyag- és oxigéntermelés zömét itt is a planktonalgák végzik ugyan, de fontos feladat hárul melléjük az egyéb vízinövényekre is.

A planktonalgák közeli rokonságát

képviselik azok a fonalas algafajok, amelyek a parti kövek, cölöpök és vízbe merült tárgyak dús, bolyhos bevonatát képezik. Ez a növény hasznos, de nem csak szervesanyagot és oxigént termel, hanem olyan apró állatok (rovarok, férgek, csigák) élőhelyeül is szolgál, amelyek csak itt található; így mint legelőterület, különleges csemegéekkel bővíti a halak étlapját.

Egyes halfajok, főként keszegfélék ívásának legfőbb színtere ez a bősönös algaszőnyeg, de sokáig betölti a zsenge ivadék óvodájának szerepét is.

Bizonyos fokig hasonló elbírálás alá esnek a víz alatt élő, helyenként kiterjedt mezőket alkotó hínár-fajok. Sokféle van belőlük, így érthető, hogy hasznosság tekintetében nem teljesen egyenértékűek. Érdekes megfigyelés, nemcsak az ember talál különbségeket közöttük, hanem az amur is, persze más vonatkozásban.

Szervesanyag- és oxigéntermelés vonatkozásában a planktonalgákhoz viszonyítva kevésbé hatékonyak, aminek az a magyarázata, hogy aránylag sokkal kisebb a felületük, mint az ugyanakkora víztérfogatban „elférő” planktonalgáké. A víz alatt élő növények termelőképességét ugyanis döntően a felületük szabja meg, mert ezen keresztül bonyolódnak anyagcserefolyamataik.

A hínárasok

Hátrányuk az alámerült hínárnövényeknek az is, hogy a testükben felépített szervesanyagot sokáig, hónapokig hozzáférhetetlenül raktározzák, kivonják a víz anyagforgalmából. Csak kis hányaduk hasznosul a rajtuk és belőlük élő rovarok, csigák stb. révén. Öshonos halaink a hínárt alig fogyasztják.

Hasznukról szólva több mindent említhetünk. A hínárasok általában jó legelőterületek, itt is sok csemegének számító haltáplálék él. A sűrű növényzet alkalmas pihenőhelyet, rejtékhelyet nyújt halainknak, egyben megfelelő aljzatot a lerakott ikrának.

A tassi alsó vízterületek beosztása 1974 második felére

Mérlegelve a felsorolt előnyöket és hátrányokat, kimondhatjuk, hogy az alámerült hínárnövényzet — amennyiben a horgászatot közvetlenül nem akadályozza — kisebb foltokban megtűrhető vízterületünkön.

Más a helyzet az úszólevelű hínárnövényekkel, amilyen a sulyom, békatutaj, vidrakeserűfű, stb. Ezek szőnyegként elborítják a víz felszínét. Több a kárjuk, mint hasznuk, mert nagy mennyiségű nyersanyagot vonnak el az értékesebb vízinövények elől, a termelt oxigént nem a víznek, hanem a légkörnek adják. Lerothadásukkal erősen izapolják a medert.

Csak mint legelőterület és búvóhely jelentenek némi hasznot. Ivóhelyként nem alkalmasak, mert a víz alatti részeikre lerakott ikra a beárnyékolt vízben gyakori oxigénhiány miatt befulladás. A kiterjedt állományok jelentős mértékben akadályozzák a horgászatot, de még a vízen való közlekedést is.

A parti nádasok

A nádról és a többi ún. vízparti növényről nagyjából a sulyomhoz hasonlóan vélekedhetünk. A nádasok tulajdonképpeni haszna elsősorban a jó haltartóképeség. Köztudottan kedvelt búvóhely és legelőterület. Ivóhelyként már nem a legkiválóbb, mert gyakori az oxigénszegénység.

A túl nagy, összefüggő nádterület nem kívánatos, de mindenképpen indokolt a part menti nádsáv fenntartása, mert a víz felől védi a partot a hullámok és jég kártételétől, a part felől viszont védi a vizet az elszennyezéstől, ez a mechanikai és biológiai szűrőmező. Óvjuk tehát a parti nádasokat! A Duna-ágban ugyanis komoly károkat okoz a jég alá bocsátott víz, amely a nádat felszaggatja. Az ilyen úszó zombék nem mindig tud legyökerezni, főként a meder középső, mélyebb részein nem, pedig ezek a nádas-szigetek nemcsak esztétikailag szépek, hanem általában eredményes horgászhelyek is.

Dr. Veszprémi Béla

Hó	Nap	V. terület	VI. terület
Július	1—7	Neptun BSE	Ganz Vegyesüzemi Neptun
	8—14	MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv.	BSE Vörös Csillag, BM MÁVAG
	15—21	Kinizsi Vörös Csillag, BM	BKV, Föv. Csát. Műv. Csepel Gázművek
	22—28	Csepel Gázművek	Postás Petőfi Kinizsi
Augusztus	29—4	Postás Petőfi	Szigetszentmiklós Ráckeve Ganz
	5—11	Szigetszentmiklós Ráckeve	Vegyesüzemi Neptun BSE
	12—18	Ganz Vegyesüzemi	Vörös Csillag, BM MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv.
	19—25	Neptun BSE	Csepel Gázművek Postás
Szeptember	26—1	MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv.	Petőfi Kinizsi Szigetszentmiklós
	2—8	Kinizsi Vörös Csillag, BM	Ráckeve Ganz Vegyesüzemi
	9—15	Csepel Gázművek	Neptun BSE Vörös Csillag, BM
	16—22	Postás Petőfi	MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv. Csepel
	23—29	Szigetszentmiklós Ráckeve	Gázművek Postás Petőfi
Október	30—6	Ganz Vegyesüzemi	Kinizsi Szigetszentmiklós Ráckeve
	7—13	Neptun BSE	Ganz Vegyesüzemi Neptun
	14—20	MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv.	BSE Vörös Csillag, BM MÁVAG
	21—27	Kinizsi Vörös Csillag, BM	BKV, Föv. Csát. Műv. Csepel Gázművek
November	28—3	Csepel Gázművek	Postás Petőfi Kinizsi
	4—10	Postás Petőfi	Szigetszentmiklós Ráckeve Ganz
	11—17	Szigetszentmiklós Ráckeve	Vegyesüzemi Neptun BSE
	18—24	Ganz Vegyesüzemi	Vörös Csillag, BM MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv.
December	25—1	Neptun BSE	Csepel Gázművek Postás
	2—8	MÁVAG BKV, Föv. Csát. Műv.	Petőfi Kinizsi Szigetszentmiklós
	9—15	Kinizsi Vörös Csillag, BM	Ráckeve Ganz Vegyesüzemi
	16—22	Csepel Gázművek	Neptun BSE Vörös Csillag, BM
	23—31	Postás Petőfi	MÁVAG Föv. Csát. Műv. Csepel

VITA A HARCSA KÖRÜL

Első számunkban a Duna-ági harcsák elszaporodásának veszélyére hívtuk fel horgásztársaink figyelmét. Tudtuk és vártuk, hogy vita indul meg a cikk nyomán.

Készséggel és változtatás nélkül közöljük Hell László (Budapest, VIII., Bródy Sándor u. 23.) horgásztársunk levelét, amely igen érdekes és sokoldalú álláspontjával kimondottan kínálja, mondhatni provokálja a hozzászólást, a vitát.

Kedves Duna-ági Híradó!

A túlzott harcsaszaporodással kapcsolatos cikkre szeretnék válaszolni. Engem nemcsak addig érdekel a hal, amíg a szákba kerül, foglalkozom a halak életével és táplálkozásával is. Több horgásztársammal együtt azon a véleményen vagyok, hogy a harcsát ne ritkítsuk kíméletlenül. A harcsa kiváló sporthal, húsa vetekszik a süllővel. Sokan szívesen horgásznak rá. Igaz, hogy a nagyobb, 8–10 kilós példányok jelentős kárt tesznek a pontyállományban. Viszont az éremnek másik oldala is van. 1973-ban sok — sajnos — kisebb, egy-két kilós, két és fél kilós harcsát fogtam. A halak barkedébe, haltartóba kerültek. A kifogott harcsáknak több mint a fele emésztetlen, vagy félig megemésztett rákokat öklendezett ki. Ezenkívül apróhal, durbincs, lárva alkotta gyomortartalmukat. Ez megmutatta, hogy a harcsa milyen nagy hasznát is hajt a nagyon elszaporodott rák és durbincs pusztításával. Egyes helyeken, pl. az Angyali szigetnél a rák szinte lehetetlenné teszi a horgászatot. A csalit 8–10 percnél tovább nem lehet a vízben tartani a rákok rángatása miatt.

A harcsára nagy szüksége van vizünknek, de csak 5–7 kilóság. Sok sporttárs szívesebben hor-

gászik harcsára, mint süllőre vagy balinra, így tehát nem kellene a harcsázókat háttérbe szorítani. Szerintem a harcsát védeni kellene méret- és darabszám-korlátozással, esetleg tilalmi idővel, de csak az 5–7 kilós példányokra terjesszük ki a védelmet. Az ennél nagyobbakra nem kellene védelmi rendszabály. Így meg lehetne akadályozni a nagy harcsák kártevését a pontyállományban, fel lehetne használni a kisebb harcsák rák- és durbincstírtó tevékenységét. Ha újra lecsökkenne a harcsák száma, a rákok elszaporodása olyan méreteket ölthetne, amely komoly következményekkel járna.

Véleményemet sok horgásztársam is osztja.

Tisztelettel:

Hell László

Lehetőleg azok hozzászólását kérjük, akik a kifogott harcsák gyomortartalmát minden esetben megvizsgálják. Nem elméleti feltevések, hanem gyakorlati tapasztalatok alapján kialakított válaszok, álláspontok segíthetik a legjobb megoldáshoz a feltett kérdést.

Sem a Területi Bizottság, sem a Híradó szerkesztősége most még nem foglal véglegesen állást ebben a kérdésben. Várjuk a további leveleket, fenntartva véleményünket, hogy a harcsák veszélyeztetik telepített nemes halállományunkat.

Tájékoztatásul közöljük még, hogy a korai tavasz ebben az évben már egy hónappal korábban, március 20-án meghozta az első harcsákat. A Postás vízen ezen a napon dr. Székely Adám, a Postás H. E. tagja, régi híres harcsászó, három harcsát fogott, mind 10 kilón felüli volt, s a legnagyobb 27 kilót nyomott.

Szakelőadások

A Fővárosi Művelődési Házban az elmúlt téli hónapokban megrendezett filmvetítéssel szakelőadásoknak mérsekelt közönségsikere volt.

Azok a horgászok — esetenként 50–60 fő — akik ott voltak, kivétel nélkül igazolhatják, hogy a hét különböző témájú előadás még a régi tapasztalt horgászoknak is igen hasznos volt és a Duna-ág ügyeivel foglalkozott.

A Területi Bizottság az elkövetkező téli időszakban is megtartja ezeket a szakelőadásokat. Novembertől februárig bezárólag minden hónap harmadik péntekjén, délután fél hat órai kezdettel, ugyanott, mint az elmúlt évben: Bp., XI. Fehérvári út 47. sz. alatti Fővárosi Művelődési Házban. (Villamossal és autóbusszal könnyen megközelíthető. Közvetlenül az épület előtt vannak a megállólok.)

A Magyar Horgászban és lehetőleg a napilapokban is közölni fogjuk az előadások előtt az előadások tárgyát és előadóit is. Híradóink decemberi számában a teljes műsorkat olvashatják majd horgásztársaink.

Már előre is kérjük horgásztársainkat, hogy jelenjenek meg az előadásokon! Érdeklődőket egyesületi hovatartozás nélkül szívesen látunk. A részvétel díjtalan.

Területi Bizottság

Alumínium horgászladikok

Horgászainknak ma egyik legnagyobb gondja a horgászatra alkalmas, stabil, időálló és a kisemberek zsebéből is kifizethető csónak beszerzése.

A Székesfehérvári Könnyűfémmű három évvel ezelőtt felkérte az I.B. vezetőit, hogy csónak ügyben jártas horgászok bevonásával legyenek a gyár segítségére egy korszerű, evezőre és motorra egyaránt alkalmas horgászladik tervezésében, kialakításában.

Többéves kísérlet, 3–4 féle típus használata és a hibák kijavítása után ez év tavaszán elkészült a most már véglegesnek tekinthető, a szakemberek szerint az összes eddigi alumínium csónak között horgászatra legalkalmasabb „Ráckeve” típusú horgászladik.

Adatai: hossza 450 cm, fenékszélesség 100 cm, felső terpesztés szélessége 120 cm. Oldalmagassága 40 cm. Az orrszék kissé fedett, hullámvédett. Evező villa és ülődeszka tartók behegesztve, a farrész farmotor, vagy oldalmotor használata esetén hátsó kormánylapát felerősítésére kiképezve.

A két ülés alá van beépítve elől és hátul a két darab süllyedést gátló

légtartály. A csónak súlya fenékszélesség nélkül 74 kg.

Július–augusztus hónapban elsősorban a Duna-ágban, de lehetőleg más fontosabb horgászvízekben is, egy-egy mintacsónakot helyeznek el megtekintés és kipróbálás végett. A gyár a közeljövőben képpel és műszaki leírással ellátott, már az árat is tartalmazó ismertetőt készített és azt az egyesületek több példányban megkapják.

Klubnapok

A Területi Bizottság a Duna-ági egyesületi vezetők és bizottsági tagok részére a Postás Horgász Egyesülettel közös rendezésben november 1-től márciusig bezárólag minden hó második keddjén (ha az ünnepre vagy munkaszüneti napra esik, úgy a következő kedden) délután 17 órai kezdettel klubnapot tart. A klubnapok helye a postás kultúrház (Bp. VI., Benczúr u. 27.) első emeleti, különlőnterme.

A Vezetőségi rendszeresen tájékoztatja a megjelenteket az időszaki Duna-ági eseményekről és mindazon intézkedésekről, amelyeket a horgászoknak saját érdekükben tudniuk kell.

Kérjük az érdekelteket, hogy a klubnapok idejét jegyezzék elő, hogy azokon lehetőleg mindannyian részt vehessenek. **A TB Vezetősége**

A RÁCKEVEI HALKELTETŐ ÁLLOMÁS EREDMÉNYEI

Még az ötvenes években az országban mutatkozó zsenge halivadékhiany enyhítése és főleg a horgászkezelésben levő vizek halállományának pótlása érdekében a Szövetség megépítette a Ráckevei Halkeltető Állomást. Ez annak idején úttörő munka volt. Ez a létesítmény hosszú éveken át eleget tett feladatának. Hátránya csak az volt, hogy ivadékok előnevelésére tógazdaság nem állt rendelkezésre. A Halkeltető Állomáshoz tartozó szigetbecsei telep tulajdonképpen csak telelőtelep funkcióját töltötte be.

IVADÉKNEVELÉS

Ez a telep Szegetbecsén a hajóállomáshoz közel, a Belügyi Dolgozók és a Vörös Csillag HE-ek tanyája szomszédságában fekszik. A tórendszer átépítésével az anyahalak teletetésén kívül lehetőség nyílt csökkent mértékben ivadékok előnevelésére is.

Tekintettel arra, hogy a Halkeltető Állomás és a szigetbecsei telep közvetlenül a Duna-ág mentén fekszik és a Makádi Tógazdaság sincs messze, ahol többvítésre kerül sor, a Szövetség úgy határozott, hogy a ráckevei és szigetbecsei telepeket átadja Területi Bizottságunknak. Saját ivadékszükségletünk fedezésén kívül más területi bizottságok és horgászegyesületek részére való ivadékellátást is feladatunkká tették.

ZSENGE CSUKA, ELŐNEVELT PONTY

Ésszerű volt ez az intézkedés. Ugyanis a ráckevei és szigetbecsei telep is a Duna-ágból kapja a vizet, mint a Makádi Tógazdaság. A halak a Duna-ág vizében kelnek, abban nevelődnek és ezután a Makádi Tógazdaságból visszakerülnek abba a vízbe, amelyben kikeltek. Azok az ivadékok pedig, amelyek nem kerülnek a Makádi Tógazdaságba, közvetlenül kikerülnek a Duna-ágba. Tehát ugyanabban a vízben élnek tovább, amelyben születtek. Mindkét telep az egyesületek, a tagság és ma-

gának a Területi Bizottságnak anyagi megterhelése nélkül már 1973. évben feladatát jóval túlteljesítette. Nemhogy saját költségeiket kitermelték, hanem komoly összeggel járultak hozzá a Területi Bizottság bevételeihez is.

Külön ki kell emelni *Zellei Gábornak*, a Halkeltető Állomás telepkezelőjének a keltetési szakmában kiemelkedő, valamint *Varga Jánosnak*, a szigetbecsei telep kezelőjének az ivadéknevelés terén mutatott szakszerű munkáját. Kettőjük munkája eredményeként 1973-ban előállítottak:

1 017 000 db úszó zsenge csukát,
600 db előnevelt csukát,
338 db süllőfészket,
500 000 db úszó süllőlárvát,
3 750 000 db zsenge pontyot,
510 000 db előnevelt (tökmag) pontyot.

Az előállított mennyiségből 360 000 db úszó zsenge csukát az Északi-öv-

csatornába, a Kunsági-öntöző-főcsatornába, a Duna-Tisza-csatornába, 600 előnevelt csukát a Duna-ágba, 470 000 db úszó zsenge süllőt a Duna-ágba, 510 000 előnevelt pontyot a Makádi Tógazdaságba helyeztek ki. A többi ivadékot egyesületeknek, területi bizottságoknak, még állami gazdaságnak és termelőszövetkezeti tógazdaságnak is adtunk el.

A Halkeltető Állomás főprofilja a ragadozóhalak szaporítása. A halászok által végzett szelektáló halászat megszüntetésének egyik feltétele az volt, hogy Területi Bizottságunk gondoskodik a rablóhalak telepítésének fokozásáról. A rablóhalaknak a feladata a Duna-ágban a szelektálás elvégzése.

Már most be tudunk számolni arról, hogy ebben az évben a Halkeltető Állomásról az előző évvel szemben lényegesen nagyobb mennyiségű rablóhal-ivadék került a Duna-ágba és mellékvízeibe. Az idei sikeres keltetés után

az Északi-övcatornába	80 000 db úszó zsenge csukát
a Kunsági-főcsatornába	100 000 db úszó zsenge csukát
a Duna-Tisza-csatornába	150 000 db úszó zsenge csukát
a szigetbecsei holtágba	120 000 db úszó zsenge csukát
a szigetszentmiklósi vízen	120 000 db úszó zsenge csukát
a ráckevei Balabán vízen	70 000 db úszó zsenge csukát
a szigetszentmártoni vízen	110 000 db úszó zsenge csukát

összesen: 750 000 db úszó zsenge csukát

az Északi-övcatornába	90 000 db úszó zsenge süllőt
a Kunsági-főcsatornába	120 000 db úszó zsenge süllőt
a Duna-Tisza-csatornába	40 000 db úszó zsenge süllőt
a szigetbecsei holtágba	90 000 db úszó zsenge süllőt
a Duna-ágba Ráckeve térségében	170 000 db úszó zsenge süllőt

összesen: 510 000 db úszó zsenge süllőt

helyeztünk ki.

Ennek a nagyobb arányú rablóhal telepítésnek természetesen csak néhány év múlva mutatkozik az eredménye.

Halkeltető Állomásunkat nem szabad összehasonlítani a modern, a technika minden előnyét élvező halkeltető gazdaságokkal, mint pl. a százhalombattai melegvízes, a dinynyési, szarvasi kutatóintézeti, stb. tógazdaságokkal. Mi változatlanul szerény körülmények között látjuk el feladatunkat.

Az első két év eredményeire joggal vagyunk büszkéek. Tudatában vagyunk azonban annak is, hogy nem minden évben lehet ezekre a jó eredményekre számítani, mert ebbe az időjárás, esetleg a víz szennyezettsége is beleszólhat.

Reméljük, hogy a pontykeltetésnél is eredményes munkáról számolhatunk be.

A későbbiek során balinok és amurok szaporításával is szándékozunk foglalkozni.

KIBŐVÍTJÜK A MAKÁDI TÓGAZDASÁGOT

A Makádi Tógazdaság jelenlegi vízzel borított, haltermő területe 57 kat. hold. Közvetlenül a tógazdasághoz csatlakozó északi területen — az ún. Sasréten — még 34 holdnyi állami terület van a MOHOSZ nevében, amelyből a felmérések és kiviteli tervek szerint további 25 holdnyi tóterület alakítható ki.

A tógazdaság rekonstrukciós és bővítési terve elkészült, így a munkát a nyáron megkezdik. A teljes befejezésre a terv szerint 1975 tavaszán kerül sor. A jövő évi termelést a tógazdaság az eddiginél másfélszer nagyobb területen kezdheti meg.

A munkálatokkal kapcsolatosan igen nagy jelentőségű az összes tőegységeket érintő külső halágy megépítése. Ez azt jelenti, hogy nem kell derékgig gázolni az iszapban, mert a halak a tóból mind kijönnek a betonfenekű külső halágyba, ahol feleannyi munkával, törődés nélkül kifoghatók.

A költségekhez — amint azt már a horgászok tudják — nem kell külön hozzájárulást fizetni. Az OVH és a MOHOSZ fedezi a közel négy és fél milliós költséget.

Szövetségünk a munka beindításával természetesen nem ejtette el a most építés alá kerülő tőegység felett, a Makádi Új Élet Tsz. 70 holdnyi területére tervezett, közös hasznú további bővítési tervet sem. Az elmúlt évben horgászkezelésbe került Velencei-tó, a Kiskörei víz-

tároló és más vízterületek horgászgazdálkodásának előkészítése, halasítása egy-két évre a Szövetség teljes anyagi eszközeinek lekötését igénybe veszi. A terület megfelelő hidromechánikai feltárására is idő kell. Csak ezt követően készíthető el a terv, amelyből kitűnik, hogy mennyibe is kerül majd a munka. Ezek ismeretében kell az anyagi fedezetről gondoskodni.

A feltételek lehető legjobb találkozása esetén is legkorábban 1976. után kerülhet sor az építkezés beindítására. Ha ez a nagy bővítés is megtörténik, a Duna-ág teljes halasítását, beleértve a ragadozó és a növényevő halak ivadék termelését is, a Makádi Tógazdaság egymaga biztosítani tudja.

Nem lebecsülendő azonban a már meginduló 25 holdnyi bővítés sem.

Ez idő szerint az állam 400 mázsás telepítésre kötelezett minket. A tógazdaság eddigi terve 500 mázsa hal termelése volt. Valószínű, hogy ez a terv a mostani bővítéssel megközelíti majd a 700 mázsát.

A horgászok felé a TB halasítási kötelezettsége a 700 mázsát is meghaladja.

Minden esetre az ivadék-gond nagy része megoldódik. A Duna-ágba telepítendő pontyaink nagyobb része innen fog kikerülni.

Ne szennyezzük se a vizet, se a partot!

Alig múlik el nap, hogy ne halanánk vagy olvasnánk a környezetvédelem és tisztaság fontosságáról és az ezzel kapcsolatos problémákról.

Sajnos, nekünk Duna-ági horgászoknak is lenne mit söpörnünk a magunk házatáján és szeretett Duna-águnk partján. Úgy látszik, a horgászok nagyrésze csak azzal törődik, csak arra figyel, nem történik-e a gyarak részéről meg nem engedett vízszennyezés. Ez egymagában dicsérendő dolog és talán ennek a nagy figyelemnek is köszönhető, hogy az arra illetékes vízügyi és más szervek fokozott ellenőrzése és nem utolsósorban a nagy bírságok következtében szűnőben van magában a Duna-ágban a gyarak, üzemek vízszennyezése.

Ugyanakkor azonban lépten-nyomon azt tapasztaljuk, hogy maguk a horgászok saját házi szemetükkel rendszeresen szennyezik saját vizüket. Az talán még elviselhető lenne, ha különféle ételmaradékot és olyan hulladékot dobnának a vízbe, amit a halak megesznek. Azon is vitakozni lehetne, hogy hol itt a határ. Ugyanebben a vízben fürdünk, mosakodunk és mossuk ruhaneműnket. Ásott és csököttak vannak közvetlenül a part mellett. Főleg az alsóbb vízterületeken tulajdonképpen a duzzasztott Duna-ág szűrt vizét isszuk.

Csak a vak nem látja, hogy a zömmel horgászok által lakott közvetlen parti települések, hétvégi házak kiskertjeinek permetező szreiből is sokat öntenek vizünkbe, de az már majdnem teljes szokássá vált, hogy a permetező készülékeket, tartályokat ott mossák ki.

Fenekező horgászat közben egymás után akad horogra bedobált rossz edény, konzervdoboz és mindenféle házkörüli használatból kikopott limlom.

Arra is nagyon kevesen gondolnak, hogy a vízparti üdülők száma már több tízezerre tehető. Mennyi lehet a mosakodásból vízbe kerülő különböző mosdó- és mosószermaradékok?

Sajnos, a KÖJÁL dicséretes helyszíni vizsgálatai és büntetései dacára még mindig láthatunk a kis vízházak mellett épített budikat is. Ezek még a nem finnyás ember szemét, orrát és horgászetikai érzetét is bántják.

A partokkal a házak táján általában nincs baj. Van azonban egy rossz szokás és gyakorlat, hogy a haldögöket, partra sodort műanyagdobozokat, üres üvegeket, úszó növényeket, ágakat egyszerűen tovább lökik a vízbe, ahelyett, hogy azokat a parton elásnák vagy elégetnék.

Sokkal rosszabb a helyzet a még be nem épített partszakaszokon. Itt

nemcsak szemetelnek, de a partvédelemben is károkat okoznak egyes horgászok.

A parti sátorozások, tüzrakások nyomait, szemetét otthagyják. Letörrik és kíméletlenül irtják az amúgyis egyre gyérülő nádat. A partot védő kőszórások köveiből bástyaszerű erődítményeket, horgászállásokat építenek. Eszükbe se jut, hogy a vízügyi szerveknek kétszáz forintnál is többbe kerül egy-egy köbméter kő, amit messze levő kőbányákból szállítanak és raknak ki a partra. Talán azt hiszik ezek a rendetlenkedők, hogy a kő is ott terem a vízparton, mint a nád?

Talán egy kissé el is túloztuk a hibákat. Sajnos, nagyrésztük azonban túlzás nélkül nap mint nap előfordul.

A vízügyi szervek szabálysértések esetén első fokú hatóságként büntethetik a vízszennyezőket és a partrongálókat. Mivel a sokszori figyelmeztetés úgy látszik, mit sem ér, a jövőben a legszigorúbban élni fognak hatósági jogukkal. Ha a figyelmeztetés és a büntetés sem hoz kedvező változást, a leginkább rongált partszakaszokról kitilthatják a horgászokat.

A Területi Bizottság kéri az egyesületeket és a horgászokat, gondoskodjanak arról, hogy ezek a mindannyiunk érdekeit sértő visszasságok megszűnjenek.